

Posudek vedoucího bakalářské práce

Aleny Nové

Zámek Vimperk

Stavební úpravy a výzdoba zámku Jáchyma Novohradského z Kolowrat

Nedávno v interiérech vimperského zámku odhalené a pouze v několika plošných sondách odkryté malby představují pro badatele zcela specifický problém a přepokládají od něj zcela specifický metodologický přístup k jeho řešení. Malby v Dolním zámku čekají teprve na plošný odkryv, který umožní jejich slohové a ikonografické určení. Badatel zde pracuje tak říkajíc na pochodu a jeho interpretace musí být velmi opatrné.

Alena Nová si byla tohoto úskalí vědoma a je třeba ocenit, že se svého úkolu ujala a zhostila s velmi uspokojivým výsledkem. Cílem její práce bylo přispět k poznání stavební historie a výzdoby vimperského zámku na počátku 17. století. V dějinách stavby se jednalo o krátký časový úsek spojený s rodem pánů Novohradských z Kolowrat, kteří zámek s panstvím získali v roce 1601 od Petra Voka, aby ho již v roce 1630 prodali krumlovskému knížeti Johannu Ulrichu z Eggenberku. Zámecké stavbě vtiskli Novohradští raně barokní charakter pozoruhodnou dvorní fasádou s pilastrovým lešením a okenními pásy a interiéry dali vybavit kvalitními dekorativními a figurálními malbami. Trámové stropy nechali vyzdobit šablonovým dekorem.

Bakalářská práce Aleny Nové je členěná do pěti kapitol s úvodem, závěrečným shrnutím a seznamem použité literatury a obrazovou přílohou.

V kapitole věnované pramenům a literatuře autorka upozorňuje na nutnost archivních rešerší a odkazuje na relevantní fondy, které jí nebyly přístupné a nebo jejich studium nepřineslo očekávané výsledky. Co se literatury k zámku týče, je dosud chybějící monografie stavby nejbolestivějším deziderátem, kterou citované absolventské práce neodstraňují beze zbytku. V případě nedávno odkrytých maleb a stropních dekorací měla autorka k dispozici pouze restaurátorské zprávy.

Druhou kapitolu své bakalářské práce věnovala autorka historii zámku od prvního osídlení Vimperku v první polovině 13. století až po jeho převedení do správy ministerstva kultury v roce 2015.

Ve třetí kapitole se Alena Nová věnuje rodině objednavatele a jeho rožmberským předchůdcům na Vimperku, aby v další kapitole zaměřila svoji pozornost na vykreslení stavebních úprav a výzdoby Kolowraty získaného zámku. Stavební činnost na Vimperku zahájil ještě Volf Novohradský z Kolowrat po roce 1601, avšak významější část úprav proběhla až pod taktovkou jeho syna Jáchyma v letech 1611-20. Stavovskou rebelií způsobená přestávka netrvala dlouho, a na zámku se pracovalo poté až do roku 1624. Podobu vimperského zámku autorka dokládá dobovými malovanými anebo rytými vedutami. Popis zámeckých traktů a jejich částí prozradí autorčino bezpečné ovládní odborné terminologie, stejně tak jako její exkurzy do problematiky epigrafiky a heraldiky. I když se zde Alena Nová pokouší o interpretaci neúplně dochovaných a nedostatečně zdokumentovaných stavebních částí jako např. Arkádové chodby a nebo tzv. Kolowratského traktu, jsou její opatrné hypotézy nosné a její závěry akceptovatelné.

Stejně tak je nutné ocenit autorčino seriózní přístup k pojednání malířské výzdoby, dochované anebo odkryté v nedostatečné míře. Lze s ní plně souhlasit s datováním záklopových stropů Horního zámku po roce 1601 za Novohradských z Kolowrat a ne za Rožmberků, jak se dříve soudilo. Vyplývá to nejenom výsledků dendrochronologického průzkumu, ale i z logiky věci.

V případě renesančního sálu v Dolním zámku je opět nutné vyzdvihnout interpretační zdrženlivost při popisu a výkladu fragmentů výmalby al secco, která ji chrání spolehlivě před nezodpovědnými závěry a vzletnými a nepodloženými fabulacemi, které často zatěžují umělecko-historické publikace.

Při četbě popisu odkrytých maleb vimperského zámku a srovnáním s vyobrazením v obrazové příloze roste čtenářova intelektuální zvědavost a lze se tedy jenom těšit na okamžik, až budou vimperské malby odhaleny a restaurovány v plném rozsahu. Bakalářskou práci Aleny Nové doporučuji pro uvedené kvality a odpovědný přístup k řešení daného problému k obhajobě a hodnotím predikátem „výborně“.

9. 6. 2015

Petr Fidler